

Kennsluáætlun í fjármálalæsi fyrir elsta stig grunnskóla

Hér er kennsluáætlun fyrir fjármálalæsi á elsta stigi grunnskóla, miðuð við markmið Aðalnámsskrár. Kennslan er byggð á bókinni *Eru fjármál stórmál?* og fer fram einu sinni í viku, hver tími er 80 mínútur, og áætlunin spannar 8 vikur.

Markmið samkvæmt Aðalnámsskrá

- Að efla skilning nemenda á fjármálum og mikilvægi fjármálalæsis.
- Að nemendur geti tekið upplýstar ákvarðanir um fjármál sín.
- Að þróa með nemendum hæfni til að áætla, stýra og meta fjármál sín í daglegu lífi.
- Að stuðla að ábyrgri fjármálahugsun og -hegðun.

Vikuleg kennsluáætlun

Vika 1: Grunnur fjármálalæsis

- **Markmið:** Að kynna nemendum helstu hugtök fjármálalæsis og mikilvægi þess að hafa skilning á eigin fjármálum.
- **Innihald:**
 - Hvað er fjármálalæsi? Hvers vegna er það mikilvægt?
 - Skilgreining á hugtökum eins og tekjum, útgjöldum, sparnaði og skuldum.
 - Umræður um persónuleg fjármál.
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 1 (grunnhugtök fjármála og fjármálalæsis).
- **Verkefni:** Vinna í hópum að því að skilgreina eigin fjármálamarkmið.

Vika 2: Tekjur og útgjöld

- **Markmið:** Að útskýra mismunandi tegundir tekna og útgjalda, og mikilvægi þess að hafa yfirsýn yfir persónuleg fjármál.
- **Innihald:**
 - Mismunandi tegundir tekna: Laun, styrkir, fjárhagsaðstoð o.s.frv.
 - Hvað eru útgjöld? Nauðsynleg og ónauðsynleg útgjöld.
 - Jafnvægi milli tekna og útgjalda: Fjárhagsáætlun.
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 2 (tekjur og útgjöld).
- **Verkefni:** Nemendur vinna að einfaldri fjárhagsáætlun fyrir sín eigin útgjöld.

Vika 3: Sparnaður og fjárfestingar

- **Markmið:** Að útskýra mikilvægi sparnaðar og kynna fyrir nemendum grunnhugtök tengd fjárfestingum.
- **Innihald:**
 - Hvað er sparnaður og hvers vegna er hann mikilvægur?
 - Sparnaðarleiðir: Bankareikningar, sparnaðarreikningar og aðrar leiðir.
 - Grunnhugtök í fjárfestingum: Hvað eru hlutabréf, skuldabréf og áhætta?
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 3 (sparnaður og fjárfestingar).
- **Verkefni:** Hópverkefni þar sem nemendur búa til langtíma sparnaðar- og fjárfestingaráætlun.

Vika 4: Skuldir og lán

- **Markmið:** Að skilja hvað skuldir eru og hvernig lán virka, og afleiðingar óábyrgrar skuldsetningar.
- **Innihald:**
 - Hvað eru skuldir? Tegundir lána.
 - Áhættur tengdar skuldsetningu.
 - Hvernig á að taka upplýstar ákvarðanir um lán og greiðslur.
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 4 (skuldir og lán).
- **Verkefni:** Nemendur reikna dæmi um afborganir á lánum og ræða áhrif vexta á endanlegar greiðslur.

Vika 5: Neysluhegðun og auglýsingar

- **Markmið:** Að skoða hvernig neysluhegðun mótast og hvaða áhrif auglýsingar hafa á ákvarðanir okkar.
- **Innihald:**
 - Hvað mótast neysluhegðun? Félagslegir og sálfræðilegir þættir.
 - Áhrif auglýsinga og markaðssetningar á neytendur.
 - Meðvitund um eigið neyslumynstur.
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 5 (neysluhegðun og auglýsingar).
- **Verkefni:** Nemendur greina auglýsingu og meta hvernig hún gæti haft áhrif á neysluákvarðanir.

Vika 6: Áætlanagerð og fjárhagsleg markmið

- **Markmið:** Að kenna nemendum að setja sér fjárhagsleg markmið og gera raunhæfa áætlun til að ná þeim.
- **Innihald:**
 - Hvernig á að setja fjárhagsleg markmið?
 - Mikilvægi fjárhagsáætlunar og eftirfylgni.
 - Tækni og verkfæri til að halda utan um fjárhagslega áætlun.
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 6 (áætlanagerð og markmið).
- **Verkefni:** Nemendur búa til eigin fjárhagsáætlun til að ná ákveðnu markmiði, t.d. að spara fyrir kaupum á ákveðnum hlut.

Vika 7: Fjárhagsáhætta og váttryggingar

- **Markmið:** Að kynna fyrir nemendum hugtökin áhætta og váttryggingar og hvernig þau geta verndað gegn fjárhagslegum áföllum.
- **Innihald:**
 - Hvað er fjárhagsleg áhætta?
 - Hlutverk váttrygginga í að draga úr áhættu.
 - Mismunandi tegundir váttrygginga: Bíla-, heimilis- og líftryggingar.
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 7 (áhætta og váttryggingar).
- **Verkefni:** Nemendur skoða mismunandi váttryggingar og meta hvað hentar best í tilteknum aðstæðum.

Vika 8: Ábyrgar fjármálaákvarðanir og siðfræði

- **Markmið:** Að efla skilning á mikilvægi ábyrgðar í fjármálaákvörðunum og hvernig siðfræði tengist fjármálalæsi.
- **Innihald:**
 - Hvað er ábyrg fjármálahegðun?
 - Siðferði í fjármálum: Hvers vegna skiptir það máli?
 - Dæmi um siðferðileg álitamál í fjármálum, t.d. í lántöku eða fjárfestingum.
- **Lesefni úr bókinni:** Kafli 8 (ábyrgar ákvarðanir og siðfræði).
- **Verkefni:** Umræður og verkefni þar sem nemendur takast á við siðferðileg álitamál tengd fjármálum, t.d. hvernig á að forðast ofskuldir eða siðlausa fjárfestingu.

Lokaverkefni

Nemendur vinna að ritgerð eða kynningu sem byggir á námsefni námskeiðsins. Þeir velja ákveðið viðfangsefni, t.d. sparnað, lán eða fjármálsiðfræði, greina það nánar og kynna afrakstur sinn fyrir bekknum í lokaviku.

Þessi kennsluáætlun er í samræmi við markmið Aðalnámsskrár og miðar að því að undirbúa nemendur fyrir fjármálalegar áskoranir framtíðarinnar. Hún byggir á bókinni *Eru fjármál stórmál?* sem grundvöllur námsefnisins og verkefnin eru miðuð að því að tengja fræðilega þekkingu við raunverulegar aðstæður.